

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Työvoimabaroon tulokset: SOTE

syksy 2025

SOTE-alan lähiaikojen näkymät

- Sote-ala (pl. hyvinvointiala) on Kaakkois-Suomen suurin työllistäjä yli viidenneksen osuudellaan alueen työpaikoista. Sote-alan ilmiöt kuten alan ikääntyneiden määrän kasvu, hyvinvointialueiden talouden kiristyminen, uusien sotepalvelujen muotoilu, alan veto- ja pitovoima, moniammatillisuus, keikkatyön yleistyminen ja kansainvälistyminen ovat vahvasti esillä myös Kaakkois-Suomessa. **Toimialan alueellinen taloustilanne koetaan yleisesti epävarmaksi ja rahoitukseen sidotuksi.** Merkittävimpana yksittäisenä vaikuttimena nähdään hyvinvointialueiden rahoitustilanne. Hyvinvointialueiden talouden kiristyminen vaikuttaa palvelutuotantoon, henkilöstöresursseihin ja investointeihin myös yksityisellä puolella. Julkisella sektorilla todellisen työvoimatarpeen ja taloudellisten reunaehtojen mukaisten rekrytointien määrät ovat alkaneet eriytymään voimakkaasti. Myös Kaakkois-Suomessa julkisen sektorin toimijoihin kohdistuu sopeutustarpeita lähiaikoina. Hyvinvointialueilla on käyty yt-neuvotteluita, ja Etelä-Karjalassa ne johtavat myös mittaviin irtisanomisiin. **Vaikka pidemmällä aikavälillä työvoiman tarve on suurta mm. eläköitymisen ja väestön ikääntymisen vuoksi, tehdään hyvinvointialueilla nyt toiminnallisia muutoksia palvelurakenteeseen ja palveluverkkoon, jotta palvelut pystytään jatkossa tekemään hieman nykyistä vähemmällä työntekijämäärällä.**
- **Rekrytointitilanne vaihtelee huomattavasti eri organisaatioiden ja paikkakuntien välillä.** Määrällinen työvoimapula näyttäytyy erityisesti syrjäisemmillä tai pienillä paikkakunnilla, joilla alueellinen vetovoima on heikompi ja kilpailu osaavista työntekijöistä kovaa. Vakituisten ja kokoaikaisten työsuhteiden rinnalla osa-aikaisuus ja määräaikaisuus ovat yleisiä. Keikkatyön merkitys kasvaa, kun taas vuokratyövoiman käyttö pysyy rajallisena. Kansainvälinen rekrytointi nähdään osaratkaisuna joidenkin ammattien resurssitarpeisiin, mutta kielitaitovaatimukset muodostavat keskeisen haasteen. Alalla on selkeä ja yhteinen näkemys siitä, että suomen kielen osaaminen on ehdoton edellytys onnistuneelle työsuhteelle. Lainsäädäntö, asiakasturvallisuus, dokumentointi ja hoitotyön luonne tekevät kielitaidosta kriittisen.

SOTE-alan lähiaikojen näkymät

- Vuoden 2025 aikana SOTE-alan työttömyys on noussut ja näkyy erityisesti työttömien lähihoitajien määrässä. Vaikka pula-ammattien määrä on viime aikoina pienentynyt, niitä edelleen on. **Vaikkeasti täytettäviä tehtäviä ovat yleis- ja erikoislääkärit, psykologit, puheterapeutit, sosiaalityöntekijät ja sairaanhoitajat.** Sosionomien ja yhteisöpedagogien saatavuus on alueella haastavaa erityisesti lastensuojelun ja vammaispalveluiden tehtävissä. Samanaikaisesti alueella on runsaasti työttömiä sosionomeja, mikä viittaa kohtaanto-ongelmaan: avoimien työpaikkojen, työnhakijoiden osaaminen ja kokemus eivät kohtaa.
- Osaamistarpeet ovat moninaisia. Alan yhteisissä osaamistarpeissa korostuvat asiakkaan ja omaisten arvostava kohtaaminen, tiimityötaidot ja kyky itsenäiseen työskentelyyn. Väestön ikääntyminen ja hoitotarpeen kasvu lisäävät kliinisen ja erityisosaamisen tarvetta esimerkiksi muistisairauksien hoidossa ja mielenterveystyössä. Digitalisaatio, tekoäly ja robotiikka etenevät nopeasti, erityisesti kirjaamisessa ja tiedonhallinnassa. Turvallisuusosaaminen ja kriisivalmiudet vahvistuvat läpileikkaavana teemana.

Pula-ammatit ja osaamiset (järjestyksessä)

Pula-ammatit

1. Yleislääkärit
2. Psykologit
3. Erikois- ja ylilääkärit
4. Puheterapeutit
5. Sosiaalityön erityisasiantuntijat
6. Sairaanhoidajat

Osaaminen

1. Neuropsykiatrinen osaaminen
2. Asiakkaan itsemääräämisoikeus
3. Etä- ja digipalveluiden hallinta
4. Toimintakyvyn arviointi
5. Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
6. Kyky vastata kokonaisvaltaisesti asiakastarpeisiin
7. Kirjaamisosaaminen
8. Muistisairauksien tunnistaminen ja hoito
9. Haastavien vuorovaikutustilanteiden osaaminen
10. Monikulttuurisuusosaaminen

SOTE-alan yleiset osaamistarpeet

- **Asiakasta ja omaisia arvostava kohtaaminen**
- Vuorovaikutustaidot
- Tiimityötaidot
- Kyky toimia muuttuvissa tilanteissa
- Oma-aloitteisuus
- Kyky itsenäiseen työskentelyyn
- Suomen kielen hallinta
- Tietotekninen osaaminen
- EA
- Monikulttuurisuustaidot

Osaamistarpeita (pula-ammattit)

Yleislääkärit

- Kyky vastata kokonaisvaltaisesti asiakastarpeisiin
- Tekoälyn käyttö kirjaamisessa
- Etä- ja digipalveluiden hallinta
- Vaativa lääkehoito lapsilla
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Asiakkaan itsemääräämisoikeus
- Muistisairauksien tunnistaminen ja hoito

Erikois- ja ylilääkärit

- Kyky vastata kokonaisvaltaisesti asiakastarpeisiin
- Vaativa lääkehoito lapsilla
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Asiakkaan itsemääräämisoikeus
- Johtamisosaaminen
- Etä- ja digipalveluiden hallinta

Psykologit

- Kiintymyssuhdehäiriöiden tunnistaminen ja hoito
- Käytöshäiriöiden hallinta
- Kehityksellisten traumojen tunnistaminen ja hoito
- Vanhemmuuden tukeminen

Osaamistarpeita (pula-ammattit)

Sairaanhoitajat

- MAPA-, AVEKKI- ja rajoitustoimenpiteiden osaaminen
- Saattohoito
- Asiakkaan itsemääräämisoikeus
- Kyky vastata kokonaisvaltaisesti asiakastarpeisiin
- Tietoturva- ja tietosuojaja
- Kirjaamisosaaminen
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Toimintakyvyn arviointi
- Monikulttuurisuusosaaminen

Sosiaalityön erityisasiantuntijat

- Tietoturva- ja tietosuojaja
- Neuropsykiatrinen osaaminen
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Perheiden monimuotoisuus
- Laaja-alainen palveluohjaus
- Haastavien vuorovaikutustilanteiden osaaminen
- Vammaispalvelulain tulkinta
- Monikulttuurisuusosaaminen

(Kuulontutkijat ja) puheterapeutit

- AAC-keinot
- Interventiomenetelmien hallinta
- Etäkuntoutusosaaminen
- Moniammatillinen yhteistyö
- Neuropsykiatrinen osaaminen

Osaamistarpeita (**ei** pula-ammatteja!)

Lähihoitajat

- MAPA-, AVEKKI- ja rajoitustoimenpiteiden osaaminen
- EA
- Potilastietojen kirjaaminen
- Lääkelaskenta
- Haavanhoito
- Asiakkaan itsemääräämisoikeus
- Tietoturva- ja tietosuoja
- Avannehoito
- Yhteisöllinen asuminen ja siihen liittyvä lainsäädäntö, sosiaalisen kanssakäymisen tukeminen, toimintakyvyn aktivointi
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Kyky arvioida asiakkaan vointia
- Muistisairausosaaminen
- Haavanhoito

Sosiaalialan ohjaajat

- Kehitysvammaisten sensorinen säätely
- Kehitysvammaisten viestinnän tukeminen
- Tietoturva- ja tietosuoja
- Virikkeellisen toiminnan järjestäminen
- Neuropsykiatrinen osaaminen
- Mielenterveys- ja päihdeosaaminen
- Muistisairausosaaminen
- Käytöshäiriöiden hallinta
- Yhteisöllisen asumisen ohjaus
- Monikulttuurisuusosaaminen
- Vammaispalvelulain tulkinta